

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Vojta za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays,
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 17. — Štev. 170.

NEW YORK, THURSDAY, JULY 22, 1937 — ČETRTEK, 22. JULIJA 1937

Volume XLV. — Letnik XLV.

NAPETOST V JUGOSLAVIJI ZARADI KONKORDATA

POLICIJA JE PO JUGOSLAVIJI MOČNO ZASTRAŽILA VSE KATOL. CERKVE IN ZAVODE

Vlada se boji, da bi pravoslavni verniki s silo nastopili. — Srbska pravoslavna cerkev bo izobčila vsakega poslanca, ki bo glasoval za konkordata. — Pravoslavna procesija se je vršila navzlic prepovedi. — V Šabcu so bile v znak žalosti zaprte trgovine.

BEOGRAD, Jugoslavija, 21. julija. — Ker je zaradi konkordata priklopila napetost med pravoslavni in katoliki do viška, se je resno bati, da se bo še poglobil spor med katoliškimi Hrvati in pravoslavni Srbi. Doslej se niso toliko sovražili zastran vere kakor zastran politike, zdaj je pa vprašanje vere zavzelo prvo mesto.

Lta 1935 je bila sklenjen konkordat med Vatikanom in jugoslovansko vlado za dobo treh let. Konci tega meseca pogodba poteče. Vlada, ki ji načelujeta ministrski predsednik Stojadinovič in notranji minister dr. Korošec, je zato, da se pogodba obnovi, dočim so Srbi proti temu.

BEOGRAD, Jugoslavija, 21. julija. — Medtem ko pravoslavni duhovniki neprestano prirejajo molitve po svojih cerkvah v protest proti konkordatu, se je narodna skupščina sestala, da obnovi debato o vladni predlogi.

V Šabcu, kjer je sedež starega škofa Simeona, katerega je policija v ponedeljek zvečer pobila na tla, ko je z več drugimi škofi in duhovniki priredil procesijo, so bile trgovine v znak žalosti dolgo časa zaprte in zagnjene v črno.

Okoli katedrale se je zbralo okoli 500 srbskih dijakov in so protestirali proti napadu na škofa. Policija pa je dijake z bajoneti razgnala. Nek policist je bil zadet s kamnom in več oseb je bil ranjenih.

BEOGRAD, Jugoslavija, 21. julija. — Po celi Jugoslaviji je policija zastražila vse katoliške cerkve in zavode, ker se oblasti boje, da bi jih pravoslavni Srbi porušili.

Dolgo ogrožujoča kriza je dosegla svoj višek v ponedeljek, ko je narodna skupščina pričela razpravljati o konkordatu z Vatikanom.

V ponedeljek je bil tekom procesije pobit na tla pravoslavni škof Simeon, kar je imela za posledico, da so pravoslavni poslanci pričeli v skupščini pretepet.

Velika napetost je zavladovala po celi deželi, ko so na odredbo svetega sinoda celo noč zvonili zvonovi po pravoslavni cerkvah in so trumoma prihajali verniki k molitvam.

Srbska pravoslavna cerkev je tako nasprotna konkordatu z Vatikanom, da je zagrozila, da bo izobčila vsakega poslanca, ki bi glasoval za konkordata.

Vsled tega ima Stojadinovičeva vlada zelo težko stališče. Ako bo narodna skupščina potrdila konkordata, bodo pravoslavni poslanci storili vse, da uničijo njegov učinek; ako pa konkordata ne bo potrjen, bodo katoliški Slovenci in Hrvatje stopili v opozicijo proti vsakemu vladnemu programu.

Ker se je vlada bala izgredov, je v nedeljo za celo državo prepovedala vse shode in procesije pravoslavne cerkve. Navzlic tej prepovedi pa je 30 pravoslavni škofov in duhovnikov opravilo molitve v katedrali sv. Save, nato pa so priredili procesijo za bolnega patriarha Varnavo. Škof Simeon iz Šabca je bil do nezvesti pobit na tla.

Ko je prišlo poročilo o tem v narodno skupščino, so pričeli pravoslavni poslanci kričati: "Policija pretepa naše duhovnike!"

Porota je odločila v prid policiji

FASISTIČNA PROTIOFENZIVA USTAVLJENA

Fašisti so imeli 2000 mrtvih. — Bojna črta se v enem tednu ni izpremenila. — Za republikance se je položaj izboljšal.

MADRID, Španija, 21. julija. — Velika fašistična protiofenziva je bila popolnoma zlomljena.

Nobenega dvoma ni več, da je bil poglaviti namen generala Franca s svojo ofenzivo obkoliti republikance pri Brunete. Republikancem je bilo tudi to dobro znano in so se tudi v tem smislu branili.

Pri Villanueva del Pardillo, Quijorna in Brunete je general Franco poslal v boj okoli 40.000 vojakov. Te vojake je general Franco naravnost poslal v klavnico; vrženi so bili naravnost v ogenj strojnice in so popadali kot snopje.

Opazovalci, ki so se vrnili s fronte, pripovedujejo, da so videli pred republikanskimi postojankami ležati več sto trupel. Danes se more reči, da je samo v nedeljo bilo ubitih najmanj 2000 fašistov. Ker znaša navadno število ranjenih štirikrat toliko kot število mrtvih, je imel tedaj general Franco samo v bojih v nedeljo 10.000 izgub.

Republikanci so prepričani, da je general Franco doživel največji poraz v sedanjih vojnih in so s tem neizmerno zadovoljni. Vsled tega imajo tudi mnogo več upanja na uspeh, kot so ga imeli do sedaj. Republikanci so zasedli velik kos zemlje v fašističnem ozemlju ter so svoje postojanke obdržali navzlic najhujšim sovražnim napadom.

V teh bojih je bilo izstreljenih nad 60 fašističnih aeroplanov in se more reči, da republikanci obvladujejo zrak.

Za bližnjo bodočnost sta dani dva možnosti. Fašisti so se poslužili samo tretine svojih sil in bodo v nekaj dneh zopet pričeli veliko ofenzivo. Prav lahko pa je tudi, da bodo republikanci zopet pričeli veliko ofenzivo, ki ne bo imela podobnega uspeha, dokler ni odpravljeno obleganje Madrida.

Izmučeni fašisti sedaj samo z artilerijo obstreljujejo republikanske postojanke. Niti v ponedeljek, niti v torek se ni dvignil noben fašistični aeroplan. Od nedelje, ko so imeli fašisti bridko iskušnjo, ker so izgubili 27 aeroplanov, so republikanci gospodarji zraka.

Včeraj so fašisti zbrali močno armado v bližini Aragona in bodo mogoče tam pričeli novo ofenzivo.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

DVA ČRNCA LINČANA V FLORIDI

Štirje maskirani beli močje so ju vzeli iz ječe. — Policist je bil prisiljen odpreti vrata.

TALLAHASSEE, Fla., 21. julija. — Štirje beli maskirani močje so vzeli dva črna mladeniča iz okrajne ječe, štiri bloke od kapitola, in so ju ustrelili. Črnce Richard Hawkins in Ernest Ponder, oba stara okoli 18 let, sta bila v zaporu pod obdolžbo, da sta z nožem razrezala policista V. F. Kellyja, ki ju je hotel izpraševati glede vploma v neko trgovino. Kelly se nahaja nevarno ranjen v bolnišnici.

"To ni bilo linčanje — to je bil umor," je rekel guvernir Fred P. Cone, ko je slišal o tem dogodku. "Sodniško bomo postopali proti vsakemu in homo šli do konca postave."

Šerif Frank Stoutamire pravi, da so štirje močje, ki so nosili papirnate vreče na svojih glavah, prisilili policista Harryja Fairbanksa, da jih je spremljal v okrajno ječo.

Fairbanks je rekel, da so štirje močje — dva velika, dva majhna — prišli na policijsko stražnico ob 3. zjutraj, so potisnili revolver v njegov hrbet in zapovedali:

"Zahtevamo ključce od ječe in ne maramo nikakih neumnosti."

"Vstal sem in sem jim jih dal," je rekel Fairbanks.

Dalje je rekel Fairbanks, da so ga močje prisilili, da jih je spremljal v ječo ter je moral odpreti šest vrat, predno so prišli do celice. Nato so mu zvezali roke in zamašili usta ter so ga pustili ležati na hodniku.

Ves ta čas je ravnatelj kazničnice Robert Maige spal in se je šele zbudil, ko je Fairbanks klical na pomoč.

Šerif je s svojimi deputiji več ur iskal močje in črnca, toda jih niso mogli najti. Pozneje pa je neka črnka telefonirala, da je našla trupli obeh črncev pod nekim hrastom 100 čevljev od ceste Jacksonville-Tallahassee, tri in pol milje od mesta.

V vsakem trupu je bilo okoli 20 krogel. Poleg njih je bil napis: "Črnca, to se bo zgodilo vsem črncom, ki bodo nadlegovali bele ljudi."

MRS ROOSEVELT PIŠE ČLANEK O MATERINSTVU

Predsednikova žena bo napisala za filmskega magnata Sama Goldwyna dve deset besed obsegaajoč članek o materinstvu. Članek ne bo namenjen reklamnim svrham in ne bo dobila zanj nobene nagrade.

JAPONCI OBSTRELJUJEJO GARNIZIJO

Japonci so pričeli obstreljevati Vanping. — Kitajci so namerili artileirski ogenj na japonske postojanke.

PEIPING, Kitajska, 21. julija. — Ohnovitve sovražnosti med Kitajci in Japonci okoli Vanpinga in Lukoučaua, zapadno od Peipinga, je poostri napetost in Kitajci so se v mestu zabarikadirali za vrečami peska.

Kitajsko poročilo pravi, da so Japonci zelo poškodovali Marco Polo most. O bombardiranju Vanpunga je nek častnik generala Sung Čejuana rekel:

"Japonci hočejo na vsak način prisiliti kitajsko armado, da se umakne iz Peipinga. Boji so se zopet pričeli, ker je potekel japonski ultimatum, ki je zahteval od 37. divizije, da do torka popoldne zapusti svoje postojanke."

Nek japonski častnik pa pravi, da so Japonci zopet pričeli streljati, ker Kitajci neprestano streljajo na japonske vojaške pri Marco Polo mostu. Častnik je rekel, da bo Japonska Kitajcem pokazala moč svoje armade.

Proti večeru so Kitajci pričeli z artilerijo obstreljevati japonske postojanke. Tekom japonskega bombardiranja je padlo v Vanping več ton izstrelkov. To bombardiranje ni zahtevalo mnogo človeških žrtev, ker so Japonci opozorili mestno prebivalstvo na preteče bombardiranje.

Japonski poveljnik je ponovno zahteval da 37. divizija mora zapustiti mesto.

NANKING, Kitajska, 21. julija. — Ministrski predsednik kitajske osrednje vlade v Nankingu in vrhovni poveljnik kitajske vojske, general Čjankajsek, je sklical prvo sejo državnega sveta, odkar je prišlo do spopadov med Japonci in Kitajci v severni Kitajski.

Posvetovanja so bila sicer tajna, toda ministri so se najbrže razgovarjali o japonski politiki, katero je razložil prejšnji dan general Čjankajsek v Kulingu. V tem govoru je rekel, da Kitajska želi mir, da pa je tudi pripravljena boriti se proti Japoncem.

Vnanji minister Wang Čung-hui je rekel, da se je dve uri pogajal z japonskim namestnikom poslanikom Šimokuro Hidako, da pa pogajanja niso imela uspeha, kajti vsakdo je ponovil svoje prejšnje zahteve.

Prebivalstvo Peipinga se boji, da bodo Japonci pričeli bombardirati mesto. Kitajci zatrjujejo, da Japonci nepre-

PROTI 20 STAVKARJEM BODO UVEDLI SODNIJ. POSTOPANJE

CHICAGO Ill., 21. julija. — "Upravičen uboj" je bil pravdorek koronerjeve porote, ki je sporočila, da je bilo Spominski dan ubitih 10 stavkarjev, ker so CIO stavkarji hoteli prebiti policijski kordon in vdreti v tovarno Republic Steel.

AMERIKA ZARADI DOLGA NE MORE V VOJNO

WASHINGTON, D. C., 21. julija. — Ameriški narodni dolg je pravi odgovor na vprašanje, ako Združene države nameravajo v bližnji bodočnosti iti v vojno.

Na vprašanje glede vladnega stališča z ozirom na japonski-Kitajski spor in glede španske državljanske vojne je nek visok vladni uradnik rekel:

"Naš narodni dolg znaša danes 36 milijonov. Ako bi Združene države skušale poravnati evropski in azijski spor, bi se ta dolgo takoj potrojil. Zato ni nikakega vzroka, da bi se hotele Združene države zaplesti v kako vojno."

UPORABA ALKOHOLNIH PIJAČ ZELO NARAŠČA

MACKING ISLAND, Mich., 21. julija. — Tukaj se vrši narodna konferenca administratorjev državnih alkoholnih oblasti. Iz poročila, ki je bilo tedaj izdano, je razvidno, da je konsum alkoholnih pijač v Združenih državah znatno narasel. Leta 1936 je prišlo na vsakega prebivalca Združenih držav ena in tri petine galone žganih pijač, torej 50 odstotkov več kakor leta 1935. Leta 1935 je prišlo na vsakega prebivalca šestnajst galon piva, lani pa skoraj trinajst galon. Poraba vina se je povišala za približno 22 odstotkov.

Po mnenju Paula W. Tothenburga, člana čikaške alkoholne oblasti, je bilo prodane lani štirideset milijonov galon nepostavno izdelanega žganja.

DVA NOVA ODDELKA V DRŽAVNEM DEPARTAMENTU

WASHINGTON, D. C., 21. julija. — Državni tajnik Hull je otvoril danes v državnem departamentu dva nova oddelka — enega za protokole, drugega pa za mednarodne konference.

Za načelnika protokolnega oddelka bo imenovan George T. Summerlin, ameriški poslanik v Panami, dočim bo oddelku za mednarodne konference načeloval Richard Southgate.

stanc pošiljajo vojaštvo na Kitajsko. Po kitajski cenitvi imajo Japonci 300 aeroplanov, 100.000 plinskih mask in 200 motornih koles.

Preiskava je prinesla dokaz, da je nad 40 stavkarjev zakrivilo nasilje in bo proti njim državni pravdnik sodniško nastopil.

Slično obdolžbo je porota dvignila proti vsakemu izmed desetih, ki so bili ubiti 30. maja.

Glede Kennetha Reeda, ki je bil ubit, pravi obtožnica:

"Kenneth Reed je prišel do svoje smrti 30. maja v Buraside bolnišnici vsled strela v hlenji del telesa, ko ga je zadela krogla iz revolverja, ki ga je držal nek nepoznan policist tekom nemirov, ki so pričeli, ko je mnogo stavkarjev, po številu okoli 1500 do 2000, med katerimi so mnogi nosili palice in revolverje, skušalo izsiliti pot skozi policijsko vrsto in vdreti v tovarno Republic Steel v South Chicago, Ill.

"To se je dogodilo 30. maja, 1937 okoli 4.30 popoldne. Iz pričevanja sklepamo, da je bila ta dogodek upravičen uboj."

TRGOVEC Z DEKLETI

V Brooklynu so včeraj aretirali 31letnega Carla Soltesa ter se bo moral zagovarjati zaradi kupčevanja s človeškim blagom. Osemnastletna Hedwig Borak je izpovedala, da ji je Soltse obljubil zakon. Pod to pretezo jo je spravil v Chicago, kjer jo je izročil lastniku neke javne hiše, v kateri je bila štiri mesece.

ZLATI ZAKLAD ODKRIT V PANAMI

PANAMA, 21. julija. — Preiskovalni odbor pod predsedstvom guvernerja province Chiriqui, je potrdil poročilo, da je bil odkrit zlat zaklad, ki se je nahajal že več stoletij v nekem predoru ob reki Piedra Cardella. Zaklad tvori osemdeset zlatih palic, ki so vredne tri milijone dolarjev. Zaklad je odkril Johannes van Steeck, znani francoski zlatoiskalec. Po postavi pripade polovica tega bogastva centralni vladi.

VOJAŠKO LETALO PADLO NA TLA

KODANJ, Dansko, 21. julija. — Neki Daneec in njegova žena, ki sta se vvozila z motornim kolesom, sta bila pri priči ubita, ko je padlo nanju v bližini Flensburga veliko nemško vojni letalo. Pilot letala je bil usmrčen, in 21 vojakov težko poškodovanih.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakne, President L. Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
318 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto vsakega Ameriko in	Na New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Na pol leta	\$3.50
Na pol leta	Na inostranstvo na celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Na pol leta	\$3.50

Advertisement on Agreement

Upisni brez podpis in osebnosti ne prebučajo. Denar naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov, prosimo, da se nova tudi prejme bivalniše nasnan, da hitreje najdemo naslovnika.

Subscription Yearly \$6.00

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvanredno zgodaj in pravihlov

"GLAS NARODA", 318 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

Kdaj bo konec igre s človeškim življenjem?

Po nekem naboru za "ljubi" vojaški stan so se zbrali fantje ene vasi v vaški gostilni, da malo popraznujejo. Eni so bili potrjeni, drugi zopet ne.

"Ti si bil tretjič in zadnjič na naboru," se oglasi neki fant proti suhljatemu vaškemu krojačku, "pa si zopet za nič. Škartala!"

"Kaj bo ta za vojaka," se oglasi drugi. "Če mu šivanka pade na tla, jo komaj vzdigne."
"Kaj pa je nabor?" se oglasi s pritaženim nasmehom krojaček, ki je videl malo več sveta, kakor je okrožje domače fare.

"Kaj je nabor?" ponavlja in se ozira z očmi po fantih. "Vam bom pa jaz povedal. Nabor je človeški semenj. Vsak fant mora priti, da ga pregledajo. Kdor je močan, čvrst in krepak, kakor ste vi, ki ste bili potrjeni, tistemu pravijo: 'Tebe bo treba ubiti. Potrjen.'"

Kdor je pa bolj slaboten, kakor sem jaz, si pa mislijo: Eh, ta bo itak sam od sebe umrl.

Dostikrat mi pridejo te besede na misel, in ž njimi vprašanje: kdo daje enim pravico, da računajo s smrtjo drugega? Kam gre človeštvo, če v vseh tisočih letih svojega razvoja ni prišlo tako daleč, da bi svoje spore poravnalo brez klanja človeškega bitja?

Ko se je vršila zadnja svetovna vojna, sem bil med tistimi, ki so mislili, da je to zadnja velika žaloigra s človeškim življenjem. Bili so tedaj razni kralji in cesarji na prestolih in znana resnica je, da so bile vojske njihova največja igra.

Danes pa bi moral skoro to resnico obrniti drugače. Pod kralji in cesarji je bil vsaj kdaj pa kdaj presledek, da se je ljudstvo čutilo varno. Danes pa, ko jih ni, straši dan za dnem ime: vojska. Nikdar ne ve človek, kaj bo prinesel jutrnji dan.

Poglejmo Španijo. Leto dni je preteklo, kar se je začelo bratsko klanje, ki je zahtevalo več milijon človeških žrtev. In še po letu dni ne izgleda, kdaj bo konec.

Zanimiva slika in španski vojni so prostovoljci. Medtem ko se z lojalisti bore taki, ki so iz proste volje ponudili svojo pomoč, imamo na francovski strani na deset tisoče neprostovoljnih, ki sta jih poslala Mussolini in Hitler. — Mussolini in Hitler — kdo pa sta ta dva in s kakšno pravico jemljeta sinove svojega naroda, da prelivajo kri in izgubljajo življenja daleč od domovine? Ona dva imata zase pravico, da gresta, kakor hočeta. Ampak kje je tisto pooblastilo, s katerim sta poslala — druge za sebe — in tujo deželo? Na stotine jih je danes že med mrtvimi — Mussolini in Hitler sta še vedno živa.

Večkrat premišljam v življenju, kaj je človek in kaj so tiste naprave, v katerih živimo. Rodi se dete, z veliko ljubeznijo ga spremlja ljubeča mati na vseh potih, vedno je ž njim, če drugače ne, s srcem, da se mu ne zgodi kaj hudega. Prvo leto, drugo leto, peto, deseto, dvajseto — velikanska doba, polna skrbi in stroškov. Kdo je vedel za otroka v vseh teh letih? Kdo je skrbel zanj, da je bil sit, oblečen in preskrbljen vsaj z najpotrebnejšim? Ali je prišla kdaj tista skupina, ki ji pravimo država in vprašala mater in očeta: kako vam gre? Česa rabi vaš otrok? V zdravju in boleznih, v sili in potrebi bila sta vselej sama dva, ki sta nosila vsa teška bremena; mati in oče.

Dolga doba je dvajset let, tako dolga, da si človek ne upa misliti. Ne dolga za tiste privilegirane, ki imajo vsega dovolj. Toda cela večnost za milijone, ki dan za dnem stikajo, kako bi prinesli kruha svojim otrokom.

Zato bi človek mislil, da bo prišla po dvajsetih letih država in rekla: "Vi ste imeli vso skrb in vse boje skozi dolga leta. Ker vem, da je vaša sreča zvezana s srečo vaših otrok, prihajam zdaj in vam olajšam odgovornost. Moja skrb bo, da dobi vaš otrok vse potrebno, kar se rabi za življenje, da boste vi in on v zadovoljstvu gledali na trud svojega življenja."

Tako bi človek mislil, da bi bilo pravilno in pošteno. A kaj se zgodi v resnici?

Po zakonih, ki so delo človeških možganov, pokliče nekdo človeka, preišče ga, če je zdrav in močan in ga lepo dodeli državnim unijs za uboj in umor. Ne vprašajo nikogar, ne njega ne starišev — zakon je tukaj in zakonu se je treba pokoriti.

Mlad človek gre — vsa ljubezen in nega dolgih dvajset let postane najbolj umazana ironija. Človeško življenje, usoda njegova in tistih, ki so ga ljubili, je poteptana in opljnvana. Ne po kakšni božji ali naravnih pravic, ampak po naredbi tistih, ki so vselej na varnem.

Človeško življenje — svetovno klanje jih je pobralo kakih poldrugi ducat milijonov. Koliko jih je doma v revščini, poškovanih, v nadlego sebi in drugim? Ali sta kje kak oče in mati, ki bi tolkla na prsi: moj sin je dal življenje za ...? I domovino vendar. Domovina je — go go go — bz bz bz. To je domovina. Je tako, kar je odgovoril odlični, še danes v starem kraju živeti državnik v šoli enoletnih prostovoljcev. Učitelj — mlad poročnik — ga je vprašal:

"Zakaj mora dati vojak življenje za cesarja in domovino?"
"To, kar bi jaz rad vedel," mu je odgovoril, paka je poročnik dostavil, da mu bodo že pognali take muhe.

Dvajsetletno delo in skrbi starišev — v kak namen? Da postavijo sina na bojno polje in z geslom: ubijaj, dokler ne boš sam ubit.

Ane samo to. Vse mine na svetu enkrat in tudi vojske je enkrat konec. Vrne se sin, če je tako srečen, sledejo ga uniforme in potem ... Kaj potem? Gre lahko k Bogu ali vragu, dokler ga spet ne rabijo.

Taka je usoda danes cele Evrope. In harlekina Mussolini in Hitler si upata pred narod z besedami:

"Več otrok, še več otrok!"
Milijonom mater je zagrenjeno življenje, ko počivajo njihova, toliko negovana bitja v prezgodnjem grobu. Milijone je zopet tistih, ki so se vrnili poškodovani, zakaj vsak dan njihovega življenja pomenja novo muko.

Ali naj bo to namen človeškega življenja in njegove ustanove, ki ji pravimo država? Če je, potem je boljše da se življenje neha. Naj pa kako drugo stvarstvo zavzame to zemljo — katero, je vsejedno, za kaj slabše ne more biti, kakor je danes — človek.

Nehote se vprašujem: zakaj je tako na svetu? Vzrokov se navede lahko na tisoče, meni pa odgovorite dve besedi vse vprašanja: preveč ljudi.

Da ima Evropa več ljudi, kot jih more udobno živeti na tistem prostoru, to je stara resnica. Baš zadnjič sem čital, da je po Evropi veliko manj sene

ne mrzlice, kakor po Ameriki. To je namreč tisto kihanje in prehlad v času, ko evete plevel. Pa sem se nasmešnil in uganil, zakaj je to. Zato, ker v Evropi ni zgrivne in važe, ki bi ne bila obdelana, košena ali popašena. V Ameriki je pa tako vsega dosti, da stoji kar v pušco. V New Yorku živim in vidim dan za dnem po sedem, osem čevljev visoko alfalo po praznih lotih. Nakosil bi lahko na tisoče centov sena. Pa se nikdo ne zmeni.

Preveč ljudi. Če bi jih ne bilo, bi človek ne bil postal ničla, kakor je. Za vsakega posameznika je življenje vse, kar ima na svetu. Za stariše in njegove bližnje zopet velik del. Kakor hitro pa greš v malo širši krog, postaja človek vedno manj vreden. Nazadnje je ničla.

Med svetovno vojno mi je postalo globoko vtisneno eno poročilo. Ko so zvezni generali premišljevali, ali naj zavzamejo gotove nemške vtrdbe ali ne, so prišli do sklepa, da stotisoče žrtev ni prevelika cena za to, kar se dobi. Kakor za polena ali opeko, tako so precenili vrednosti človeškega življenja, seveda ne svojega, ampak drugih.

V Ameriki priobčujejo od časa do časa statistiko rojstev. In baš danes čitam, da je v državi New York nazadovale število rojstev za 45 procentov v primeru z letom 1914.

In razveseljivo je, da se nazadovanje rojstev opaža po vsem svetu, po nekod manj, po nekod več. Razveseljivo? Kako pa? S trenutkom, ko se človek izgubi kot oseba, ko izgubi vrednost njegovo življenje, je čas, da mislimo, kje in kaj je vzrok. Celu v Ameriki, ko imamo vsega dovolj, blaga in zemlje, imamo probleme, kaj s človeškim življenjem. Blaga in zemlje je dovolj, dela pa čim dalje manj. In ne samo to. Če tisto delo, kar ga je, je tako vbijajoče in izkorščevalno, da dobi tisti, ki ustvarja in dela, komaj toliko, da se preživi.

Na eni strani tak boj od dneva do dneva, na drugi taka kopicenja bogastva, kakor postavljen pri Fordu. V manj kot enem človeškem življenju si je mož "prihranil" eno milijardo premoženja.

Prihranil, zaslužil, prigrisodari! Katero bo prav? No, beno. On je jermal od zaslužka posameznega delavca in kopičil zase. Jemal, pravim, četudi imamo zato bolj domač izraz: kradel. Ampak kar je po zakonu dovoljeno, to ni tatvina. Tako govore modre bukve učenih paragrafov, katerih imamo v naših državah na milijone.

Preveč ljudi — logična posledica je, da je treba delati na to, da jih je manj. To ni nikjer prepovedano, ampak celo zapovedano, ker je naravni zakon. V Alaski žive vidram podobne živali, ki izvajajo nagonsko ta zakon. Na vsaka dva ali tri leta gre na tisoče teh živali do morja, plane notri in vtone, da se tako napravi prostor novemu rodu. Kdor je kdaj delal na farmah ali kmetijah, ve sam, da mora vpoštovati naravni zakon. Če je na polju kje pregošto, je treba razredčiti, populiti, ker sicer ne pridelati nič. Kadar berete oglase o prodaji kake kmetije ali farme, je večkrat pisano: se more rediti toliko glav živine. To se pravi: pridela se toliko, da je gotovo število živine sito. Kdor bi narpel več glav, kot jih more krmiliti, je bedak.

Človek je del narave in je pravtako podvržen vsem naravnim zakonom, kakor vsako drugo stvarstvo. Zato je pa treba, da rabi pamet, s katero se toliko ponaša. Če ti pravi ta pamet, da se bodo problemi za

Peter Zgaga

NE HVALI DNEVA PRED VEČEROM

To je splošnoznan slovenski pregovor, ki se je že mestetokrat izkazal, da vsebuje globoko resnico. Pregovor je resničen, ne samo v doslovnem, pač pa tudi v prenešenem pomenu besede.

Začni naprimer čitati knjige ali roman, ki ti tja do srede dosti obeta. Z veseljem čitaš dalje, slednjič pa zakolneš, tvojeja otroka šele začeli, ko bodo stariši dvajset let trpeli, potem je vprašanje, ali se izplača imeti otroka ali ne.

Imamo v javnosti vse sorte javna vprašanja glede omejitve števila rojstev in tudi različna mnenja. In zapazil sem nekaj zanimivega. Da se za neomejena rojstva najbolj potegujejo tisti, ki nimajo sploh nobenih otrok. Kako je že rekel tisti naš rojak, ko so ga vprašali, zakaj je odstopil od hudo verske podpore organizacije?

"Pokuš, nam delavcem in priprostim ljudem pripovedujejo, koliko naj imamo otrok, sami imajo pa po enega ali nobenega ne."

Dokler ne bo vsak človek prišel do svojih človeških pravic, bo na svetu preveč ljudi. Vselej znamenje je, da so se začela ljudstva zavediti tega. Brez vsake javne reklame se je v človeku naselil čut, da nas je preveč.

Meni se zdi vsaka javna debata odveč, ali nas naj bo več ali manj. Je v naravi nekaj, ki dopove še vsakemu tako ignorancnemu človeku, kaj je prav in kaj je napak.

Karkoli se rodi, ima pravico do življenja in njegovih lepih strani. Ta pravica je pred vsem človeška. Imel jo je človek nekda, potem jo je pa polagoma izgubil. Danes je na tem, da ni več človek najdražja stvar na svetu, ampak najcenejša. Da se v naravi med drugim stvarstvom godi kaj takega, kar se godi med ljudmi, bi se zgražali brez kraja in konca.

Vprašanje, koliko ljudi naj bo na svetu, naj se prepusti kar tistim, ki jih imajo ali nimajo. Najbolje je, da vsak par določi zase. Zakaj imeti otroke ni majhna stvar. Skrbeti zanje dvajset let, te priklene, kakor močne verige, iz katerih nisi nikdar več.

Če dobi človek vsaj kasneje plačilo za to — potem bi bilo to delno odplačilo. Videti svoje otroke v grečih in zadovoljnosti je največje bogastvo, ki ga moreš dobiti v življenju.

Če pa pridejo v vrste in trope, koder postanejo niče s katerih življenje se kvartopiri, potem se vstavi in misli. Ako bo tvoj otrok moral nositi tvoja bremena in tvoje boje za to, kar imenujemo vsakdanji kruhek, ne boš plačan, ampak kaznovan.

Ali naj to, kar imenujemo rodbinsko življenje, prinaša samo delo, trpljenje in razočaranja? Ali naj bosta oče in mati večna sužnja današnje človeške družbe? Ali naj bo to, kar je na svetu lepega in blaznega, samo za nekatero?

Dokler bo taka pravica na svetu, take razmere, je daleč najboljša, če skleneš: ako trpim, naj trpim še sam. Vjet sem v razmere in ne morem iz njih. Da bi pa trpeli za mano se tisti, ki bi imeli priti — nak. Je boljše, da jih ni, ker ni večjega greha na svetu, kot je degradacija človeških pravic in človeškega dostojanstva.

ker se ti konec tako žalostno spakadra.

To naj bo uvod, sedaj pa k stvari.

Pred leti je bila prišla v naše kraje čudovito, lepo deklinana. Pa ni bila samo lepa. Tudi prijazna in usmiljena je bila, da malo takih.

Moški so lazili za njo podnevi in ponoči.

Pipa pri vinskem sodu nima toliko mušic, kot je imela ona čestilcev.

Učitelji, kmetijski fantje, študentarji in uradniki — vse se je potegovalo za njeno milost in naklonjenost. Baje celo pobozni gospod kaplan ni gledal v tla, ko je šmela mimo nje.

Nekega dne je pa prebledela in začela veneti. Ni mimilo leto, ko je povila krepkega fantiča.

Takrat se je pa vnela vojska — kdo je oče? Hudo je bilo, ker ni hotel nikdo njenih brežštevnikih oboževalcev očitovstva priznati.

Za tak slučaj je pa sodnja na razpolago, in kar reče ženska pred sodnijo, tisto obvelja.

Mlada mati je šla in pričala ter svoje pričevanje s prisego potrdila, da je najbogatejši možak v mestu oče njenega otroka.

Možak je bil tako nekako pri petdesetih letih, imel je mlačo srce, denarja pa kakor pečka. In še v dvosek je bil povrhtega.

Pokoril se je sodnikovi razsodbi, vdal se je v božjo voljo ter začel plačevati, da je bil črn.

Nezakonski oče je moral skrbeti za otroka do petnajstega leta. Materi je bilo hudo in težko, dokler ga ni spravila iz plenice in mokrote. Potem ji je bilo lažje.

Oče je imel rad svojega potomca, niti na misel mu pa ni prišlo, da bi se poročil z zapeljivim dekletom. Raje ji je plačeval. Za denar mu ni bilo toliko kakor za sramoto.

No, nji je bilo vseeno, samo da je vsak mesec dobila, kar ji je šlo po postavi.

Nabavila si je lepo stanovanj in dosti lepih oblek. Moške kompanije ji pa seveda tudi ni manjkalo.

Šlo je leto za letom. On ji je vsak mesec redno pošiljal in nazadnje že težko čakal, kdaj bo minilo petnajst let, da bo konec tega hudega in sramotnega davka.

Fant je rasel in se lepo razvijal.

Življenje je mirno potekalo svojo pot.

Slednjič so se leta dopolnila: fant je bil star mesec manj kot petnajst let. Nezakonski oče se je globoko oddahnil.

Na ulici je srečal svojega otroka, povabil ga je v hišo ter ga dobro pogostil.

Slednjič je spravil par bankovcev v kovertu in jih izročil sinu rekoč:

SENZACIONALNA RAZKRITJA

Znam angleški publicist W. Steed, ki je bil pred vojno poročevalec angleških listov na Dunaju in ki je na glasu, da so njegove informacije prvovrstne, objavlja v pariškem dnevniku "Paris Soir" senzacionalna razkritja o aferi maršala Tuhačevskega in njegovih tovarišev, ki so bili nedavno na podlagi sodbe vojnega sodišča v Moskvi ustreljeni.

Steed zatrjuje, da je bila nemška "Reichswehr" v zvezi z maršalom Tuhačevskim in z ostalimi obtoženimi in ustreljenimi generali.

Voditelji nemške armade so v nasprotju s Hitlerjem dosledno zastopali stališče, da zahteva življenski interes Nemčije, da je v najboljših odnosih s sovjetsko Rusijo.

V to svrhu so stopili v zvezo z vodilnimi vojaškimi krogi v Rusiji in jih polagoma popolnoma pridobili za svoje načrte.

Po tem načrtu bi naj maršal Tuhačevski in ostali z njim obtoženi generali strmoglavili sedanji Stalinov režim v Rusiji in uvedli vojaško diktaturo. Ta ruski vojaški režim bi spremenil kurz sedanje zunanje politike: Rusija bi izstopila iz Lige narodov, se sporazumela z Nemčijo in sklenila z njo zvezo.

Nemčija bi dobila svobodne roke v Srednji Evropi in na Balkanu, vrhu tega pa so ji generalski zarotniki še obetali, da ji bodo odstopili del Ukrajine in priznali njen protektorat nad petrolevskimi vrelci v Rumuniji.

V slučaju, da bi se Nemčija zapletla v kako vojno v Srednji Evropi ali s Francijo, bi Rusija ostala nevtralna.

To zaroto se je posrečilo pravočasno razkriti in to po zaslugi izvrstne Stalinove volunjske službe. Zarotnike so prijeli in jih postavili pred vojno sodišče, ki jih je, kakor znano, obsodilo na smrt. S tem so bili preprečeni načrti nemških vojaških krogov.

V spominu je še, kakšen vihar ogorčenja se je dvignil zlasti v Franciji po moskovskem procesu in po justifikaciji maršala Tuhačevskega in njegovih tovarišev.

Ta vihar pa se je nepričakovano hitro polegel. Zakaj? Vzdržuje se z vso trdovratnostjo vest, da je ruska vlada takoj po končanem procesu poslala francoskemu generalnemu štabu v vpogled akt in dokumente o nepobitni krivdi ustreljenih generalov in o njihovi dokazani zvezi z nemškimi vojaškimi krogi.

Značilno je, da so nato kampanjo proti sovjetski Rusiji opustili celo francoski desničarski listi.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
En \$ 2.25	Din. 100	Za \$ 4.50	Lir 100
\$ 4.50	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.25	Din. 300	\$ 20.00	Lir 500
\$ 11.75	Din. 500	\$ 27.00	Lir 1000
\$ 22.50	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2500
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 187.50	Lir 5000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lireh dovoljume do boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.00
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 40.—	\$ 42.00
\$ 50.—	\$ 52.50

Prejemnik dobil v starem kraju izplačilo v dolarjih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER SA PRISTOJNINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
318 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

TRINERJEVA ANGLIČKA TONIKA
ODPRAVI POLETNE ŽELODŽNE NEREDE
Pri lekarnarjih ali pošljite \$1.35 Jos. Triner Corp., 1233 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

MEDPOTOMA

Dogodki, srečanja in zanimivosti do tretjega julija so se vrstili pred nami v tako naglih presledkih, da sploh skoraj ne vem, kje sem prenehal z pisanjem o našem potovanju.

Če se ne motim, sem preskočil od Girarda kar v New York in okolico. Ne bilo bi torej prav, če bi tudi o Girardu, Ohio in tamkajšnjih naseljencih ne napisal nekaj vrstic.

Girard je ena onih redkih slovenskih naselbin v Ameriki, kjer niso vedeli v najtežjih časih depresije, kakšne posledice ima za delavstvo brezposelnost.

Iz Warren, Ohio, so nas spremlili v Girard Petričevi. Vozili smo se pri Niles, O., skozi goste vrste štrajkarskih straž, oboroženih z vsakovrstnimi predmeti.

V Girardu smo se ustavili pri družini Gabrovšek ter smo bili vsi veseli zopetnega svidenja po tolikih letih. Radi pomote v pisanju so nas pričakovali šele teden kasneje, radi tega tudi Johana Jesenka nismo našli doma ter smo se z njim sestali kasneje zvečer v Slov. Nar. Domu, kjer ima on v rokah gospodarstvo ter naroča vso za točilnico potrebno pijačo.

Ložirali smo pri Mr. in Mrs. J. K. Anžiček ter so Gabrovškovi in Anžičkovi kar tekmovali med seboj, kateri nas bodo bolj postregli, zato prvim kot drugim najlepša hvala.

V Narodnem Domu se nas je par večerov sestala vesela družba. Ob godbi smo se pridno sukali ter kako kratkočasno uganili. Za nameček so nam pa sestrin Turk, hčerki Smrekarjevega Jožeta, zapeli nekaj tako lepih slovenskih, da bi jih kar naprej poslušali.

Razume se, da smo bili tudi pri našem vašanju Fr. Prevcu in vseh drugih Vrhničanih v Girardu ter se nekoliko pogovorili o naših lepih krajih.

Ostali bi tam še kak dan, toda ko smo opazili drugo jutro, da bo lep solnčni dan, smo se odpravili zopet na pot, kar je bilo tudi prav, ker to je bil edini dan, da smo imeli od jutra do večera lepo vreme med vožnjo. Tudi gostoljubnost Girardčanov nam ostane v prijetnem spominu.

Nadajna pot nas je peljala preko Youngstown, O., v Pennsylvania.

Po dolgih letih smo zopet videli v Ameriki nekaj gorate in poraščene pokrajine ter nas je spominjal pogled čez hribovje na sličnost nekaterih krajev vrhniške okolice.

Oni večer smo dospeli v mesto Huntington, Pa., kjer smo prenošili v turistovskem prenočišču ter se dobro odpočili. Drugi dan je zopet vedno pomalem deževalo ter smo dospeli preko Bethlehem, Pa., in mimo Plainfield, N. J. skozi Holland predor pod reko Hudson v New York.

Po 300 milj vožnje smo se ustavili, kot že omenjeno, pri rodbini bratrance Martina in Jennie Zelenc v Woodside, L. I., ter od tam obiskali naše sorodnike in prijatelje drugod, pa nam radi prekratkega časa še vseh, ki smo nameravali, ni bilo mogoče obiskati. Tudi v gostilni Slov. Nar. Doma in Rudolfa Skrajnarja v Brooklynu smo se parkrat ustavili ter srečali več naših nekdanjih prijateljev. Bili smo tudi pri rodbinah bratov Kris in Anton Premra.

V New Yorku pa smo si ogledali največje znamenitosti sveta.

Zelo zanimiv je obširni akvarij na koncu dolnega dela New Yorka.

Tudi naj niže, ki dospe v New York, ne zamudi ogledati si mesta raz 102. nadstropja

Empire State poslopja. Pogled od tam gori je posebno ob lepem solnčnem vremenu res nadvse krasen. Preden se zavem, te že pripelje dvigalo na razgledni stolp. Po teboj se ti vidi druga poslopja, hoteli, cerkve, parniki v zalivu, vse zelo majhno. Ob pomolu na reki Hudson smo ugledali tudi naš parnik Conte di Savoia ter je naš vodnik hitro pripomnil, da se je na predzadnji vožnji vozil tudi Al Smith na istem parniku v Evropo. Kot znano, je Smith eden glavnih direktorjev poslopja ter kot sem čul, je poslopje še do 40 odstotkov neokupirano. Vstopnina za na razgledni stolp je \$1.10.

Največje zanimivosti so pa v takozvanem Radio City, v čigar poslopih se vidi proti primerni vstopnini vsakovrstne izume in čuda moderne inženirske tehnike.

Vodniki skupin ti razkažejo mehanizem in priprave N.B.C. studios.

V dvoranah smo videli in slišali oddajanje programa. Razkazali so nam velike motorje za proizvodnjo električnega toka v slučaja, da tok mestne elektrarne odpove.

Videli smo, kakšne oblike napravijo človeški glasovi in tresenja na temnozeleni razsvetljeni plošči velikih radio cev ali tubes. Žvižganje se vidi leteče preko plošče v obliki verige prest. Pokazali so nam, kako se proizvajajo imitacije različnih odmevov, kot korakanje vojakov, cvrčenje jajc, vodopadov, šumenje valov itd. Peket dirkalnih konj se proizvaža s točenjem na prsa z dvema gumijastimi pripravi, kakršne se rabijo v kuhinji, kadar se "sink" zamaši.

Zrak za hlajenje poslopja, katero je skoro brez oken, je dovajen v notranjost skozi vodo in druge čistilne priprave, da se prostori obvarujejo mestnega prahu. Hodniki, stopnice in dvorane, vse je pokrito z debelimi preprogami, da se šum in ropot zmanjša, torej vseskozi urejeno v modernem slogu in temu primerno.

Pred zaključkom ogleda vpraša vodnik, če želi kateri izmed skupine kakih 50 oseb kako izjaviti ali druga izražanja na malo gramofonsko ploščo.

Ker je bilo videti, da se noben ne upa, sem se pa jaz pomudil. Ančko pa sem slišal, ko je šepnila naši sopotnici: "Ze spet Jože!" No zakaj pa ne!

Plošča se je zavrtela, vodnik me je v mikrofon najprej predstavil kot se to stori pri radio programih, nato pa sem jaz govoril za ploščo najprej v slovenskem ter angleškem jeziku o vtisih in zanimivostih, ki smo jih videli v New Yorku. Zaključil je zopet vodnik z znano izjavo, da je to vzelo na N. B. C. studio, Radio City, N. Y. na zvončke pa — tink, tank, tonk!

Ploščo je dal vodnik na drugo pripravo, po zvočniku pa smo slišali vse, kar sem poprej govoril, v zabavo vseh, ter mi ni bilo prav nič žal, da sem se jaz ponudil. Plošč mi je bila podarjena ter sem jo vzal seboj za spomin, če jo medpotoma ne zdrobim.

Zanimivosti smo videli še mnogo drugih, pa je preveč, da bi vse opisal.

Le prehitro je napočil dan, 3. julija. Kar je bila v drugih krajih kjer smo se ustavili lahka stvar namreč poslovitev od Vrhničanov, ker povsod jih je bilo precej, je bilo v 10 milijonskem New Yorku precej koščljiva zadeva, pa tudi to je bilo rešeno, ko smo se poslovili pri bratranceu Martinu od njegove žene Jennie Zelenc, katera je menda v New Yorku

edina 100 odstotna Vrhničanka.

Ker ob dohodu v New York nisem dobil resnega kupca za našo karo, sem jo oddal v oskrbo za prodajo Mirku Premru v Norwalk, Conn. Če katerega v tamojšnji ali newyorški okolici zanima, dobi Nash Coupe za zelo nizko ceno.

Treba se je bilo torej v New Yorku poslužiti taksija in drugih vozil.

Odhod parnika je bil napovedan za opoldne. Ob 10. dopoldne je bila par blokova od pomola taka gneča taksijev, da ni bilo mogoče izstopiti na desno ne na levo ter je bilo treba potrpežljivo čakati, da so se prerinili do vhoda na pomol. Tam nas je že čakal Mr. Sakser Jr. s potrebnimi dokumenti za nas.

Na pomolu sem našel skupine prijateljev, da se še enkrat poslovimo. Iz Norwalka, Conn., so prišli Premrujovi in Pregljevi, iz Brooklyna J. Svetlinovi in Miss Blaznik. Iz Little Falls je prišel Jože Mrzlikar z ženo, da se poslovijo od naše sopotnice, svoje nečakinje Jennie Celarec in Franke Grašiča. Miss Mary Malava sič, ki je spremila svojo prijateljico Jennie prav iz Waukegana, je bila tudi z nami do zadnjega.

Na parniku v kabini sem našel Toneta Sveta, Chas. Ladjana in pa Petra Zgago. "Gneča na parniku je bila taka, ko se je prišla številna množica poslovit od svojcev, da ni bilo mogoče naprej ne nazaj, ter se še danes čudim, kako je spravil Mr. Sakser prtljago naših kočkov z nosilci skozi ono gnečo na hodnikih v kabino. Izkazal se je s tem za dobrega in izkušnega parobrodnega zastopnika, ter je ta tvrdka vsega priporočila vredna.

Ko smo se z onimi iz kabine s težavo prerinili na pomol, sploh nisem verjel, da bo parnik mogel ob času odpluti.

POVRATEK NA DELO

Delavci se po stavki vračajo v tovarno Youngstown Sheet and Tube Co. v E. Chicago, Ind

krat nazaj butnil, pa spreminja- joč barve je ostal vseeno hladno krven. Mislim, da to preiskavo si bo zapomnil vse dni ter je mogoče o tej bridki preizkušnji že kaj v svoji koloni omenil.

Poslovala sva se potem nahitro, ter sem odšel k drugim na pomolu. Tudi od drugih se je bilo treba še enkrat na hitro posloviti, ker čas odhoda parnika je prihajal, ter je bilo treba hiteti, predno so mostove odpeli.

V zadnjih minutah se je pripeljala na parnik mati predsed. nika Roosevelta ter njegov

mlajši sin John, katera potuje- jeta na tem parniku v Evropo. Z onimi na pomolu smo si mahali z robcami v zadnji položaj, parnik pa se je začel pomikati natančno ob določeni uri na reko Hudson ter ob newyorških sivih nebotičnikih mimo kipa Svobode ven na odprto morje.

O vožnji in drugem pa o drugi priliki. Pozdrav! Jože Zelenc.

P. S. Če se nas želi kdo spomniti s kakimi vrsticami, naj naslovi kar na Vrhniko pri Ljubljani, Jugoslavija.

DRUŠTVENO GIBANJE V GOWANDI

Odkar je bil pri nas urednik Glasna Naroda, je vse oživelo. Članstvo raznih slovenskih društev je in še deluje na vse mogoče načine, da se naše poletne prireditve kar najbolj mogoče dobro obnesejo.

Tako smo imeli nad vse pričakovanje uspešen piknik dne 4. julija, katerega je priredilo društvo SSPZ. Na tem mestu izrekam v imenu društva članom in vsem posetnikom iskreno zahvalo.

Potem sta imeli društvi sv. Jožefa in Pathfinders SSCU piknik dne 10. in 11. julija. Piknik je bil zopet lepo obiskan in seveda tudi uspešen. Zahvala posetnikom, domačim ter zunanjim, je tudi tu na mestu.

Sedaj se pa pripravljamo, da priredimo piknik dne 24. in 25. julija, kateri se vrši pod okriljem društva "Zarja Svobode" in "Gowanda Boosters". Prvo praznuje svojo dvajsetletnico. Če je soditi po pripravah in kako članstvo deluje, potem bo to piknik, kakršnega še ne pomni naša naselbina. Godba za oba dni iz

Clevelanda. Tekme za ženske v metanju kuhinjskega valjarja. Pridno napenja mislice, da pokažejo, katera je boljša v tej stroki (posebno, če pride dedec natrkan domov. Ali imaš kaj skušen v tem, Zgaga?)

Moški bodo vlekli vrv za prvenstvo, in do danes se je prijavilo že čez 20 skupin za to vojno. Za prvenstvo se bo oddala zlata kupa. Tekme za deklice ter razne igre, zraven bo pa seveda pijače in jedade, kolikor si kdo poželi.

Na rojake širrom Amerike in Kanade se apelira, da nas obiščejo omenjena dva dneva, ter z nami v prijazni dolnici praznujejo 20-letnico društva Zarja Svobode. Apelira se tudi posebno na domače ljudstvo, da ne pozabi priti ter se z nami zabavati po tipični slovenski navadi.

Le pridite vsi od blizu in daleč, ker preskrbljeno bode za vse in v najboljšem oziru. Da, se vidimo torej 24. in 25. julija v Gowandi, N. Y.!

John Matekovich.

"ODPRTA NOČ IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Clevelandu je po dolgi in mučni bolezni preminul Luka Levec, star 55 let. Zapušča soprogo in 5 otrok. Rojen je bil v vasi Ihan pri Domžalah na Gorenjskem, kjer zapušča 4 sestre in veliko sorodnikov. V Ameriki je bival 31 let.

V soboto ob 8. zvečer je po kratki bolezni v Clevelandu umrla Anna Kužnik, rojena Bačar, stara 79 let. V Ameriki je bivala 34 let. Pred prihodom v Cleveland je bivala v Springfieldu, Ill., kjer ji je 26. maja tekočega leta umrl mož in kjer zapušča več srodnikov in prijateljev. Rojena je bila v Koroski vasi, fara Podgrad pri Novem mestu.

V Butte, Mont., so umrli Bartel Maljevec, star 64 let in doma iz Vinice v Beli Krajini. — Joseph Počervina, star 64 let in doma od Novoga mesta na Dolenjskem. — Joseph Folj iz Dalmacije. Vsi zapuščajo družine.

Poroča se nam, da je preminul v Phoenix, Ariz. odvetnik Joseph Zaviršek, ki je svoječasno bival v Clevelandu in kjer ima tudi starše.

SE PAR BESED O POKOJNEMU BENEDIKU

Vest o smrti Ludvika Benedika, poslovodje "Glasna Naroda", je žalostno odjeknila po slovenski naselbini v Greater New Yorku.

Tisti, ki so ga natapneje poznali, vedo, da je legel ž njim v grob mož-postenjak in trden značaj.

Bil je iskren in neupogljiv, nadvse dober ter je znal trpeti kot malokdo. Zadnjih par let se ni več dobro počutil, pa ni nikdar tarnal, pač je pa skušal s svojo trdno voljo in odločnostjo premagati fizično in duševno bol.

Poleg službe mu je bila poglavitna briga njegova družina.

Ko je spravil svoje tri sinove k dobremu kruhu, je v družbi svoje žene posvetil vso skrb izobrazbi in bodočnosti svoje hčerke, ki je letos uspešno završila prvi tečaj na New York University.

Izmed slovenskih društev mu je bilo najbolj pri sreju Slovensko Samostojno Bolniško Podporno društvo, čigar ustanovnik je bil, in ki mu je pri pogrebu izkazalo zasluženo čast.

Razen nekaj dni na leto si ni

LAUSCHE ODKLANJA DO- MAČO POLITIKO.

Frank J. Lausche, sodnik Common Pleas sodnje v Clevelandu, je odklonil ponudbo, da bi postal predsednik odbora za izvolitev John O. McWilliamsa za mestnega župana.

Lausoheta, ki je velik pristaš predsednika Roosevelta in osebni prijatelj senatorja Bulkleyja, je prosil, da bi sprejel predsedništvo James R. Devitt, kampanjski manager demokratske stranke.

CALUMETSKE NOVICE.

Rojaka Jos. Šimca, ki ima farmo za North Tamarackom, je zadnje dni zadela veliko nesreča, ko mu je pogorel hlev, v katerem se je nahajalo več glav živine, razni farmski stroji, električna sesalka in večja zaloga sena. Ker je na farmi manjkalo vode, se ni dalo nič rošiti. Škoda znaša okrog \$3000.

Te dni je umrla Anna Waldemayer, stara 73 let. Bila je stara naseljenka, doma iz Bele Krajine in vdova po Nemcu, s katerim se je omožila. Zapušča sina in tri hčere.

NAZNAVILNO IN ZAHVALA

Tužnega srca naznavilam sorodnikom in znancem žalostno vest, da je preminul dragi soprog in oče —

JOE KOJCANCIC

Rojen je bil dne 20. aprila 1901 v Matelcočah. Ob smrti je bil star 36 let. Umrl je 5. julija 1937 (ponesrečil se je z avtomobilom). Pogreb se je vršil 8. julija po cerkvenem obredu na pokopališču v Kane, Pa.

Bil je član društva št. 391 SNFJ. Najtežje se zahvalim moji sestri Mary Sornelsen, ki mi je prva prišla na pomoč ob času njegove bolezn. Živel je še 48 ur po nesreči — Najlepše se zahvalim vsem, ki so mi prišli na pomoč in ki so darovali cvetlice, darovali za naš ter dali avtomobile na razpolago.

Hvala lepa: Mr in Mrs Samuelson, Mr in Mrs M. Eskra, Mr in Mrs Straziher, Mr in Mrs L. Intihar, Mr in Mrs J. Ludvig, Mr in Mrs J. Rozman, Mr in Mrs Burdick, Mr in Mrs F. Korocic, Mr in Mrs D. Intihar, Mr in Mrs F. Debevic, Mr in Mrs C. Rote, Mr in Mrs P. Sloga, Mr T. Požar, Mr J. Salna, Mrs Mary Rolliek, Karl Lundgren, Mr J. Komidar, Miss F. Komidar, Mr J. Zakrajšek, T. Tomšick, Mr in Mrs Harvatine, Mr in Mrs Zeman, Mr in Mrs W. Bromer, Naylor Austin Hill, Mr J. Simeic, Mr in Mrs Uljan, Mr in Mrs J. Govechol, Mr in Mrs F. Anzele, Mrs A. Gerbec, Mr in Mrs Kolenc, Mr in Mrs Pirman, M. Fubic, Mr Ferento, Mr in Mrs Kausic, Mr J. Komidar, Mr F. Komidar. Hvala vsem fantom iz naših taborov, ki so se udeležili pogreba. Še najlepše se zahvalim njegovemu stricu Johnu Ludviku, ki je prišel iz Cleveland, O. Hvala vsem skupaj, ki ste se udeležili pogreba. Tebi pa, dragi nepozabljeni soprog in oče — počivaj v miru in lahki naj ti bo ameriška zemlja. Zavedno si odšel od nas, ali v naših srečih boš vedno živel. Tvoj greb nikdar pozabljen ne bo.

Zahvaljevali ostali: ROSE KOJCANCIC, soproga; JOE RUDOLF, JOHN in EDWARD, sinovi; FRANK KOJCANCIC, brat; vsi v Rixford, Pa. V starom kraju mati in tri sestre in dva brata.

nikdar privoščil počitka, toda počitnice se je veselil kakor otrok.

Tedaj se je podal v severni del, newyorške države na lov. Življenje v naravi in hoja po gozdu sta mu bila največji užitek. Ob takih prilikah se je v duhu preselil na svojo Gorenjsko in v njene lepote, kjer mu je tekla nežna mladost.

Ludvik Benedik

Prezirajoč svoje zrahljano zdravje, je začel par mesecev pred smrtjo preurejevati svoj dom ter ga je tako mojsterko preuredil, da je v slovenskem Ridgewoodu le malo tako uzornih domačij kot je njegova.

Pogreb pokojnika je bil svečan in pretresljiv. Toliko venecov in rož kot so jih poklonili prijatelji pokojniku, se ne vidi pri prav pogosto pri pogrebi.

Od vseh strani so prihili prijatelji k njemu po zadnje slovo.

In ko se je pogreznila krsta v črmino zemlje, se je slovenska naselbina šele doobra zavedla, kaj je izgubila s pokojnikom.

Mir in pokoj njegovi duši!

NEVIHTA NA ZAPADU

Dne 13. julija je v Kemmerer, Wyo., divjala silna nevihta, kakršne še ne pomeni nihče v tem kraju. Lilo je kakor iz škafa in strela je udarila Johnu Kempu v hišo in mu naredila nekaj škode. Toliko je bilo vode, da so rojaki rekli, da je najbrže peknel zalilo.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

POUCNE KNJIGE
RAZNE POVESTI IN
ROMANI
PESMI IN POEZIJE

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

ZEMLJEVIDI
MOLITVENIKI
IGRE

ROMANI - SPISI - POVESTI

ANDEJ TEENOVC. (autor), reliefna karikatura iz minulosti
BEATNI DNEVNIK, spisala Luiza Pesjakova.
BELE NOCI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski.
DEKLE ELIZA, spisal Edmond de Concourt.
DON KIHOT, spisal Miguel Cervantes.
DVE SLIKI, spisal Ksaver Meško.
FILOZOVSKA ZGODBA, spisal Alojzij Jirasek.
GLAD, spisal Knut Hansun.
GOSPODARICA SVETA, (Karl Figdon)
GOZDOVNIK, spisal Karl May.
GOMPAČI IN KOMURSAKI, spisal Julij Zeyer.
GREŠNIK LENAET, spisal Ivan Cankar.
HUDO BREENO in druge povesti, spisal Franc Erjavec.
IDIOT, spisal F. M. Dostojevski.
IGRALEC, spisal F. M. Dostojevski.
JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz.
JUTRI, spisal Andrej Straz.
KAKO SEM SE JAZ LJKAL, spisal Jakob Albrecht.

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne.
KMEČKI PUNT, spisal Aug. Šenca.
LA BOHEME, Spisala: M. Murger.
LISTKI, (Ks. Meško), 144 strani.
MALI LORD, spisala Frances Hodgson Burnett.
MALENKOSTI, spisal Ivan Albrecht.
MATERINA ŽRTEV, 240 strani.
MILJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim.
MED PADARJI IN ZDRAVNIKI, Spisal Janko Kač.
MEMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar.
MLADA LETA, (Jan. K. Brek), 188 str.
MOŽJE, spisal Emerson Hugh.
NADEŽNA NIKOLAJAVNA, Spisal V. M. Garšin.
NAŠA LETA, spisal Milan Pugalj.
NAŠI LJUDJE, spisal Alois Remeč.
NOVA EROTIKA, spisal Ivan KOZMAN.
PESMI V PROZI, spisa: Čas. Sandeljav.
PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France.
PLAT ZVONA, spisal Leonid Andrejev.
POSLEDNJI DNEVI POMPEJA (3 sv.).
POPOZNEKI, spisal Milan Pugalj.
POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško.
PRAVICA: KLADIVA, spisal Vladimir Lovčič.

PRIIHAJAČ, spisal Fr. Detela.
PRI STRECU, spisal Gangl.
PROBANE DUŠE, spisal Jaka Lohovič.
PTICE SELIVKE, Rabindranat Tagore.
REČKA MEGLA, spisal Karl Figor.
ROMANTICNE DUŠE, spisal Ivan Cankar.
SLIKA DORIANA GRAYA, Spisal Oscar Wilde.
SLIKE, spisal Ksaver Meško.
STUDENT NAJ BO. - NAŠ VSARODANJE, KRUIH, spisal F. K. Finigar.
STRAHOTE VOJNE, spisala Bertha pl. Suttor.
TATIČ, spisal France Bevč.
TARZANOV SIN, Vezano, 301 strani.
TUNEL, spisal Bernhard Kellermann.
VEČERNA PISMA, spisa: Marija Kmetova.
VERNE DUŠE V VIOAH, Spisal Prosper Mérimée.
V KREPLJAH INKVIZICIJE, spisal Michel Zevaco.
V GORSEM ZAMOTJU, spisal Anton Koder.
VRETNAR, spisal Rabindranat Tagore.
V ROBEVU, spisal Ivan Mihalj.
VŠTETNIK, spisal Josip Ogrizina.
ZABAVNA KNJIGARNA, 123 strani.
ZADNJI DNEVI INDEJOV, Spisal A. Šenca.

ZAPISKI IZ METVEGA DOMA, Spisal Dostojevski.
ZLOČIN IN KAZEN, spisal F. M. Dostojevski.
ZGODBE NAPOLEONOVEGA HUZARJA, spisal Count Doyle.
ZMAJ IZ BOSNE, spisal Jos. Ev. Tomš.
ZBRANI SPISI, 368 strani.
ZBRANI SPISI, 368 strani. (II. zvezek).
ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA, spisal Ivan Pregelj.
ANDERSONOVE PRIPOVEDKE
ANDREJ HOFER
BENEŠKA VEDEŽEVALEKA
BELGRAJSKI BISER
BOŽIČNI DAROVI
BOJ IN ZMAGA
CVETINA BOROGRAJSKA
CVETKE (pravilice za stare in mlade)
ČAROVNICA S STAREGA GRADA
DEVICA ORLEANSKA
DEDEK JE PRAVIL (pravilice)
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA
FRAN BARON TRENEK
FRA DIAVOLO
GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA.
JANKO IN METKA
KOREJSKA BRATA
KRALJEVIČ IN BERAČ
KRVNA OSVETA
KAJ SE JE MAKARU SANJALO
MARCO SENJANIN, SLOVENSKEI ROBINSON
MARON, kršičanski deček iz Libanona
MUSOLINO, repar Kalabrije
MSTVI GOSTAČ
MALI KRALJEZ
MLADIN SRCEM
NA RAZLIČNIH POTIH
NA INDIJSKIH OTOKIH
PREGANJANJE INDIJANSKIH MISLONARJEV.
PRESEGA HUBONSKEGA GLAVARJA.
PREVIČ MED INDIJANCI.
PARIŠKI ZLATAR
PARIŠKI ZLATAR
PARIŠKI ZLATAR
PARIŠKI ZLATAR
PARIŠKI ZLATAR
PARIŠKI ZLATAR
PARIŠKI ZLATAR
PARIŠKI ZLATAR
PARIŠKI ZLATAR
PARIŠKI ZLATAR

TISOČ IN ENA NOČ, s slikami, velika izdaja.
TURKI PRED DUNAJEM
VOJSKA NA BALKANU
VOLK SPOKORNI
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKE MLADINE
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA
ZLATO KOPFI
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDEK
ZBRANI SPISI ZA MLADINO
VINSKI BRAT
8 POVESTI
13 POVESTI
ZANANSTVENI IN POUČNI SPISI
AMERICA IN AMERIKANCI
ANGLESKO SLOVENSKO BERILO
BURSKA VOJSKA
BODOČI DRŽAVLJANI
STATES.
BREZPOSELNI IN PROBLEMI SKREŠTVA
DENAR
DO ORHIDA DO BITOLJA
GOVEDOREJA
GOSTILNE V STARI LJUBLJANI
IZ TAJNOSTI PRIRODE
IZBRANI SPISI ZA MLADINO
JUGOSLAVIJA
KOKOŠJEREJA
KRATKA SRBSKA GRAMATIKA
KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV
KNJIGA O LEPEM VEDENJU
KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU
KUBIČNA RAČUNICA
LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI
LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI
LJUDSKA KUHANICA
MISTERIJ DUŠE
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KAKO JE KMET UKROTIL ZENO

Zivel je kmet, ki je imel zelo zlobno zeno in strupeno zeno. Komaj sta po poroki stopila v hišo, že se je jela pripraviti. Kmetu ni bilo obstanke, pripraviti se ni maral in čeprav bi jo pretepel, bi je ne premaknil niti za las. Kaj naj počne? Žena mu greni življenje, ropoče po kuhinji, premetava vse navzkriž, nobene jedi ne položi na mizo in vsako delo opravlja v jezi. Kmet trpi v tem peklu, teden, dva, trpi ves tretji teden, pa mesec, dva. Žene ne ustavi nobena stvar, nič ne reče, še zlobnejša postane.

Neko soboto ji reče kmet: — Katra, jutri je nedelja. Imela bova goste, povabil sem starešino in štiri čestitljive očane. Pripravi dober prigrizek in žganje. Žena porine lonec z burkljami v peč in molči. Dobro. Nedelja je tu. Žena pripravi kosilo, pa še sladke krofe povrh — ne zato, da bi ubogala moža, temveč, ker sama zelo rada piruje; čaj, sladkor in vesela družba so pač neprimerno boljše od posla z lonci in burkljami.

Prišli so gostje in sedli za mizo. Gospodar jim postreže z žganjem, pospodinja postavi pred nje krofe, pripravi čaj in se razgovarja z njimi živahno — res izvrstna žena. To traja nekaj časa, dokler gospodar neadoma reče gostom: — Moji gostje, prejel sem pismo od brata. Piše, da se je oženil.

Kmet je res imel brata Andreja, nekje blizu mesta.

— Kaj, oženil se je? Že davno? —

Vrste se, kakor je že navada, vprašanja z odgovori. Gospodar vsem lepo odgovarja, končno pripomni: — Le eno je hudo; žena je silno hudobna, da Bog varuj tatinskega cigana, ki bi vzel takšno babo.

— E, e! — reče starešina, to pa ni lepo. Kako je prav za prav že to? In vsi gostje postanejo, radovedni.

— Ne maram vas slepiti, dragi gostje, pravi gospodar, povem vam resnično tako kakor piše brat: "Moja žena mi ne le ne da nikdar prijazne besede, marveč mi greni življenje dan za dnem, kriči in premetava vse navzkriž, jedi pa ne polaga na mizo."

— Skoda za takega mladeniča, — reče starešina. — Jaz bi naklestil takšno zeno s palico. Ta kača utegne še požreti Andreja. In vsi starčki mu pritrdujo.

— Res, premlatiti je treba takšno babico, pa še kako...

Medtem, ko gostje sodijo in presojujejo, žena pridno sega po orehkih in krofih. Nikoli ni mogla pozabiti tega trenutka,

ko je videla moža, kako pritrjuje starčkom in zdaj pa zdaj pogleduje nanjo. Kakor napol mrtva sedi, dobro vedo, da mož govori zaradi nje, da ni prejel od Andreja nikakega pisma, ter da si je zgodbo o Andrejevi ženi le izmislil. Očanci še dolgo modrujejo o zlobni ženi, končno se zahvalijo za gostoljubje in odidejo. Mož in žena ostaneta sama.

Kakor sam vrag se vrže baba na moža, ga zgrabi za lase in vpije:

— Ah, ti tak, in tak si, ah, ti tak, vse lase ti izrujem! Oči ti iztaknem! Pogled ga no, kaj si je izmislil: pri gostih sramoti ženo! Zdaj pa sedi ves teden, ne da bi kaj žrl, sam opravi kravo, sam pometaj hišo in še v gospodnji po vrhu, vrag s teboj!

Mož se ubija ves teden kakor ve in zna. Pometaj hišo, gospodnji, krmi kravo in sam molze. Žena se ne zmeni za nobeno stvar, le zjutraj zakuri v peči, si skuha in speče obed, sama večerja, ostanke pa zlije v pomije. Tako mine teden in pride nedelja. Na predvečer si žena napeče sirovih cmokov, ki so ji šli posebno v slast, možu, se ve, ne pripravi niti fige. Nesrečenž že zjutraj nekam izgine. Že mine maša, žena si pogrne mizo, vesela in srečna, da bo obedovala sama. Iz peči vzame še gorke emoke, od neke primese rozine, pripravi čaj in sladko smetano — a komaj sede za mizo, da bi se sama pogostila — že se odpro vrata in v hišo vstopijo mož, starešina in štirje očanci.

— Glejte, reče kmet, kakšno ženo imam, dragi gostje. Pričakuje vas, je pripravila vse to. Kar je Bog dal, s tem hodimo zadovoljni. Žganje sem pripravil sam, ker to je delo nas možkih. — To reki, privleče iz kota dve steklenici. Prvi se oglasi starešina:

— Hvala ti, gospodinja, za čast in trud. Vidimo, da si prijazna z možem in gosti. Ne le, da bom dobro govoril o tebi po vasi, še v mesto pojdem in nikomur ne bom zamočal, kako si vlijudna.

In starčki so se razbesedili. Ta hvali, drugi se zahvaljuje, tretji jo hoče celo poljubiti, mož pa slovesno pritrkava s petami, skače sem in tja — skratka — žena je izvrstna, lepa, umna, modra in mirna, pa tiha.

Posedejo za mizo. Kmetica pozabi, kako se naliva čaj, sladkor dene v čajnik, rozine siplje v smetano, cmok se ji ustavi v ustih, ne more ne žvečiti, skoraj da ne zajohče od ihta.

Gospodje pa jedo vsevprek, se maste in hvalijo na pretek. Ugoden trenutek izkoristi kmet, tleska z jezikom in reče:

— Eh, škoda Andreja! Ne morem, da bi ne mislil nanj. Kadar se ozrem na gospodinja, se spomnim Andreja. Zakaj je on tako nesrečen v primeri z menoj?

— Kaj hočemo, de starešina, je že volja božja tako. Morda se mu babica počasi le izmodruje.

— Ali vendar, — reče gospodar, — kako naj Andrej vse to trpi? Zadržite sem vam zamolčal še nekaj, ker sem se sramoval. Ta kača ne le, da cele tedne ne postreže Andreja, sama žive kolikor je treba. Zaradi sebe kuri v peč, on siromak pa sedi lačen in le včasih kak kosček kruha in ostanek kisle kumarice pod zobe. Sam gospodinja, sam opravlja živino, sam molze krave, sam pometaj bajto. Ona pa se masti z rozinami, sama prijaje, obenem pa grozi možu, da mu izpusti vse lase. Nesrečni Andrej, saj mu ni živeti!

— E, e, — reče starešina — to bi se jo moralo ta kožnih kostrunski... tokole. In robaniti za mizo tako, da si se morala razmišljena Andrejeva žena pogrezniti v zemljo, če bi bila zraven. Še drugi očanci začno razsajati:

— Ustreliti je treba takšnega spaka, v ječo pognati peklenščka! Naj bi se zgledevala na naši gostiteljici in od nje kaj naučila!

Dehri gospodar pa le pritrjuje in skrivaj pogleduje na ženo, zdaj se ji nasmeje, zdaj spet grozi z očmi, da bo vzrojil. Še se moške razgovore in končno poslove, zahvaljujejo se za gostoljubje. Kmet in žena ostaneta sama. Mož začne pobirati z mize — glej, žena mu pomaga, da celo sama bi rada vse pospravila. Gospodar se vleže na klop in si položi sukno pod glavo. Popravlja si prenikli vzglavnik in žena to videč, mu podloži še svoj ogrtač. Kmet leže, se nasmehe, a ne reče nič — hitro zatise oči a le toliko, da vidi kaj se godi po izbi. Žena stopa tiho po prstih po hiši, sede k oknu in zaplaka. To je dobro, si misli kmet, naj se razjoka. Pa je jok vedno glasnejši, mož dvigne glavo in vpraša: — Zakaj jokaš, Katra?

Ne more mu odgovoriti, oči ji zalijejo solze, da gane moža. Pristopi, prime jo za roko in reče: — To pomeni, da je prišel k nama angel Gospodov, pričaja najine poroke.

Po teh besedah se vrže žena pred moža na tla. — Odpusti mi, zaradi Krista, reče. Rajje me ubij, samo sramoti me nikar. V meni vse gorj od sramu. Drugič ne presesem več — sama se končam ali pa zbežim, kolikor daleč ne-sejo oči...

In postane takšna žena, da se mož ni mogel kaj takega nadejati. Zgodil se je potem, da pride h Katri zdi: ta, zdaj ona vaska klepetulja in jo kakor zli duh zapeljuje.

— Idiva, Katra, tje, idiva, Katra sem...

— Bojim se, da bo mož nejevoljen. Ne grem, — odloči vselej Katra; se resnično poboljša možu v uteho, vsem sovrstnikom pa v ponk.

POZOR ZAOSTANKARJI Vsak, ki mu je potekla naročina, je dobil opomin. Vpoštevajte številke poleg naslova in poravnajte, da nam prihranite stroške. Uprava.

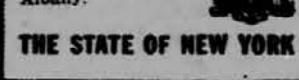
Sledila je Mlečni Poti do Veselega Konca

Marsikatera deklica je bila brez potrebe nesrečna... neprijetna... odbijajoča... samo zato, ker ni imela lepe poti. In vsi rečejo vam bodo koži lepeljati povedali, da je nečista pot posledica pomanjkanja kalcija. Tisočere so za svojo lepo pot hvalečno svezemu mleku, najbogatejšemu hranilnemu viru kalcija.

Pridružite se lepotnemu aprvedu... s tem, da pijete mleko redno. Zahtevajte svoj delež romantike... živahnosti, iskrajte, lepo postavite in ZAVIDLJIVO POLTJO.

IZČISTITE SVOJO POT Z MLEKOM

Mleko je idealna hrana, ki vam pomaga strokovnjakom služiti, brez izgube gibčnosti ali živahnosti. Pišite po BREZPLAČNO KNJICO, "The New Milky Way", povsem nova izdaja te slavne knjice, ki vsebuje preizkušene diete služajanja in nasvete za lepoto. Pošljite samo dopisnico z vašim imenom in naslovom: Bureau of Milk Publicity Albany.

NAROD IN DRUŽINE.

Nedavno so zborovali francoski zdravniki in so razpravljali o vprašanju nazadovanja rojstev. Dognali so, da je Francija povsod ondi rodovitna, kjer je še staro družinsko — patriarhalno življenje. Visoko število rojstev dobiš v pokrajinah z osamljenimi kmetijami, sploh ondi, kjer so stari domovi in je ljudstvo zvesto verskim naukom. Za dokaz nasprotja so navedli zdravnik neki francoski okraj, kjer je alkohol vse moralno uničil in kjer je najmanj otrok rojenih.

Tudi o sebinih nagibih za prostovoljno oviranje rojstev so zborujoči zdravniki govorili in navedli zglede iz svojega doživlja. Tako je poročal predsednik dr. Sireley o nekem razgovoru, ki ga je imel z materjo neke, 15 mesecev poročene žene. Ko se je začudil in obžaloval, da njena hči še zdaj nima upanja, da bi postala mati, mu je mati nosato odvrnila: "Moji otroci si ne želijo takoj otroka, ker stanujejo pri meni in še nimajo svojega stanovanja. Tudi v prihodnjih letih ne bosta imela še otrok, ker si želita, da s prijatelji napravita veliko in lepo potovanje v Kanado."

O nekem drugem paru so zdravniki poročali, da si je rajši kupil avto in da zdaj ne more misliti na to, da bi si še naprtil izdatke za kakakega otroka. Mladi ženi, je dejal dr. Sireley, se zdi konkurenca avta z zibelko popolnoma v redu.

Taki slučajni pa niso samo v Franciji. To se pojavi, ki pričajo o moralni propalosti in pomanjkanju odgovornosti med ljudstvom. Otroka odklanjajo, ker se bojijo, da bo v napotje posebnemu uživanju. To je sebično mišljenje, ki je izraženo s proslulimi francoskimi besedami: "Najprej se moramo dobro meti."

L. Ganghofer: Grad Hubertus :: Roman ::

Noč je minila. Parkrat se je Kiti zbudila iz nemirnih sanj in čula iz globine šumenje morja, melodčno pljuskanje valov ob kamenite pomole in včasih nejasne klice pristaniškega čuvaja.

Skozi odprto okno je sijalo z jekleno modrega neba nekaj zvezd, ki so se živo iskriale. Pomalem je pa njihov ogenj obledel, modri obok se je začel svetliti in napočilo je jutro, zaree v svoji čpoti, sijaju in vonju.

In potem sta se peljali, dočim je izgajalo morje in Amalfi v globini za njima, po najlepši vseh cest, Gundi Kleesberg v napetem pričakovanju in pijantem veselju. Kiti zatopljena v prelepo naravo in svoje tihe misli.

Počasi se je dvigala pot med nizkimi zidovi limoninih vrtov, za hip se je odprl čudovit razgled čez salernsko, v jutranjem hlapu modrikasto obalo, in cesta je v vzpenjajočih se serpentinah zavila v stransko dolino. Pod cesto se se kakor zeleno, valovito jezero, vrstili za pored oranžni gaji, katerih drevesa so nosila rdeče sadove in bele cvete obenem ter polnila obširno dolino s trpkim vonjem. Kradoma so lukale iz zelenja strehe posamičnih vil. In čez najvišje hiše, ki so bile videti ko bele pike, je rastle en skalni vrh za drugim, vsak manj zelen, tja gor do dolega Mont' Angelo, ki stega svoj silni vrh pod nebo. Tam gori sta bili videti samo obe nasprotji: bleščeča sončna svetloba in modra zabrta senca.

Na vozu je bilo tiho. Kiti se je z žejnimi očmi ozirala po lepi dolini, tete Gundi se je vidno polasčal tisti nemir prejšnjih dni, čim bližje so bili Ravellu.

V tem občutju se je enkrat zdrznila in globoko zadihala v vozu, ki je polnil zrak.

"Ah, ta vonj! Oranžno cvetje in mirta!" Nežno je ovila roko Kiti okoli ramen, "Pomislisamo, otrok, vedno me prešinja občutek, kakor bi bila v cerkvi in bi morala odvesti ovenčano nevestico pred oltar."

Bolestno se je utrlilo okoli Kitinih ust.

Voz je zavil na zadnje, strmo serpentinno, kjer se je na vrhu prikazal ravelski zvonik in razpadajoči nazdiki mavriških vrat. Poleg ceste so se dvigali ostanki starega, iz ogromnih

skal sezidanega tranjavskega zidu; za tem kamenjem se je videla razvalina s počeno kupolo. To sivo zidovje so zmešano prepletale ovaljake, izmed zelenja so se svetlo odražale cvetlice.

Gundi Kleesberg je z mokrimi očmi objela dolino in hrib. "Kako lepo! To vse je ustvaril Bog, da bi se ljudje veselili svojega življenja! A tega neumneži nočejo spoznati! Uniči nekdo radko srečo, ki mu jo je dalo najti nebo, in drugi nima poguma, da bi segel po daru, ki mu ga ponuja Bog, in se onesreči za vse življenje!"

Kiti jo je začudeno pogledala: "Teta Gundi, kaj?"

"Da, otrok! Le poglej me! Mene, staro odlično stvar! Tudi jaz sem bila nekdanja mlada kakor ti! Tudi k meni je prišla sreča. Toda bila sem prestralopetna, da bi jo obdržala. In morala bi, da bi dala svojemu življenju ceno in lj. spregovoriti samo eno besedo — besedo, kakor jo je rekel tvoj brat Tas svojemu očetu!"

Kiti je prebledela.

"In zdaj me poglej, otrok! Mene z gubami od sminko! Mene! Z vsem, kar more bolečin in kesanja priti nad žensko srce! Naj ti bom za svarilo! Mlada si, lepa in tako srčno dobra! Zasluziš srečo. Kdo ve, ali ti ne pride nasproti pri tvojem prvem koraku? In če bo stala pred teboj in se ti nasmejala s svojimi zvestimi očmi, ne bodi strahopetna, Kiti! Sezi po njej z obema rokama! Reci si, da odtehta sreča vse drugo: ime, družinski položaj, imetje! Pogled me, otrok! Kako bi mogla biti srečna! In pri vsem kesanju mi teži veš č očitke, da sem s svojo strahopetnostjo pogejala za vse življenje v osamelosti še drugega, sijajnega človeka! Skromna, kakor sem, bi mu mogla biti res samo poštena žena, ki bi mu bila ustvarila prijazen dom — dočim je on, izvoljenec, stopal v svoji umnosti od stopnje do stopnje, da največje slave! Kako srečna bi bila v svojem tihem kotičku! In bi se s ponosom in ljubeznivo ozirala gor k njemu — k njemu, ki ga obdružuje in spoštuje ves svet!"

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

Table listing various books by Karl May, including titles like 'IZ BAGDADA V STAMBUL', 'V GORAH BALKANA', 'PO DEŽELI SKIPETARJEV', 'WINETOV', 'SATAN IN ISKARIOT', and 'ŽUTI'. Each entry includes the number of volumes, page count, and price.

Naročite jih lahko pri: KNJIGARNI "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

SLOVENSKO SAMOSTOJNO BOLNIŠKO PODPORN DRUŠTVO za Greater New York in okolico, ink. Kdor izmed rojakov ali rojakinj je ni član tega društva naj vpraša svojega prijatelja ali prijateljico ali pa enega izmed odbornikov za ustanova polnoma. V nesreči se šele spozna, kaj pomeni biti član dolnega društva. Te društvo je sicer najmlajše, toda najmočnejše bodisi v prometu ali članstvu. Društvo je v tem kratkem časi svojega obstanka izplačalo že skoro 14 tisoč bolnišic in nad šest tisoč smrtno podpor ter ima v blagajni skoro \$17,000.00. ODBOR ZA LETO 1936: Predsednik: FRANK HOTKO 439 E. 80th Street New York City. Podpredsed.: Mrs. FANNY UMEK 688 Central Avenue Brooklyn, N. Y. Tajnik: JOSEPH POGACHNIK 520 Liberty Avenue Williston Park, L. I. Nadzorniki: I. VINCENT ZALOKAR 71-09 - 89th Street, Glendale, L. I. II. Mrs. MARY JUDEŽ 23-55 - 236th Street, Bellerose, L. I. III. LUDWIG BENEDIK 55-19 Madison Street Ridgewood, L. I. Društvo zbiruje vsako četrto soboto v svojih društvenih prostorih v American-Slovenian Auditorium, 225 Irving Ave., Brooklyn, N. Y.

Uboga mala Veša

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Pripeljite damo v pisarno," zapove. Prepričan je, da bo temu srečanju kos. Mogoče se je tudi s Frido kaj sporekla in je prišla, da hčer zatoži. Misliti si je mogel, da pri njenih značajih skupno življenje ne bo teklo vedno po mirnem tiru.

S hladnim, nepremičnim obratom in z uljudnim priklonom sprejme Ludvik Aschenbach svojo bivšo ženo v temnomodri svilnasti obleki s kožuhom srebrne lisice in s pikantno po strani na glavo potlačenim klobukom. Iz skrba o lepšnega obraza žare njene oči v mladeniškem ognju. Lepo izgleda; komaj se je kaj postarala. Izgleda, kot bi leta ločitve brez sleda šle mimo nje, medtem ko kaže njegov obraz marsikatero gubo in mu lasje srebrno bleste.

"Dober dan, Ludvik."

Stopi k njemu in mu ponudi roko. Ludvik prezre roko ter ji ponudi stol.

Nastane molk, med katerim ga gospa Otilija neprestano gleda, dokler Ludvik ne vpraša:

"Ali smem prositi, da mi poveste za povod tega nekoliko nenavadnega obiska?"

"Je nekaj važnega: Frida se je zaročila!"

"Ah — to moram izvedeti od vas? Ali se moji hčeri ni zlelo vredno, da bi mi to sama sporočila?" jo vpraša in velika občutljivost zveni iz njegovega glasu.

"Sicer je govorila o tem, da vam bo prihodnje dni pripeljala svojega zaročenca in vam ga predstavila."

"Res? To je pa zelo lepo od Frیده," odgovori, toda v njegovem glasu je zaničevanje. "Ali je sploh še na to mislila, da sem se tudi jaz tukaj? Saj zastoduje, da za ta važni dogodek izvem — prihodnje dni —"

"Frida je zelo samoglavna in sebična! Pri njej nimam lahkega stališča, kot gotovo veš, pardon, kot veste."

Gospa Otilija vendar-le občuti, da jo zapuščena gotovost, ko vidi hladni obraz nekdanjega moža, da namenoma izgovorjeno tikanje premeni v vikanje.

"Priznam, da sem se s Frido sprla, ker je bila v neki zavdi drugačnega mišljenja kot jaz in je bila potem tudi proti meni surova. In zato sem prišla. Sporočilo o njeni zaroki ni poglaviti povod za moj obisk — toda o tem pozneje."

"Frida je brezmejno brezobzirna, zelo se moram proti nji pritožiti! Ve, da imam velike skrbi — hočem biti odkrita: s pogrženimi spekulacijami, v katere sem se spustila samo zaradi Frیده, sem izgubila svoje premoženje. Postala sem popolnoma revna. In vsled tega je Frida postala proti meni tako surova, tako jezna, jaz pa sem ji samo hotela življenje še olepšati. Saj je navajena visoko živeti! Njen zaročenec ji razun baronskega naslova ne more ničesar dati — ima samo velike dolgove —"

O, sedaj šele jo razume — poskušala bo dobiti posojilo! Toda za kaj takega ga ne more dobiti.

"Sedaj pa mi je najina hči v svoji jezi nad mojo nesrečo nakit, ki mi ga je podaril gospod Mobius in ki je zelo dragocen — kako naj se izrazim — nakit mi je — zasegla, da se s tem odkoduje, kar je bilo pri tem tudi izgubljeno premoženje, ki ga je Frida podarovala po gospodu Mobiusu."

"To je seveda zelo žalostno," pravi Ludvik hladno, "toda kaj imam jaz s tem opraviti? Ženske naj ne spekulirajo!"

"Kaj si mati zaradi svojega otroka vsega ne podstopi, da bi ga videla srečnega in zadovoljnega," pravi lahko in vzdihne, "potem pa imamo tako hvaležnosti. Sedaj moram oddati soba v najem in si znova postaviti obstoj, kar bi mi bilo lažje, ko bi zepet imela nakit, ki v resnici predstavlja majhno premoženje. Mogoče morete vi kaj vplivati na najino hčer."

Kako neprijetno ga dirnejo posebne povdarjene besede "najina hči," ker je odklanjal ž njo vsako skupnost. In teh besed prav gotovo ni izgovorila brez posebnega namena.

"Ako ste vi brez moči proti njej, sem tembolj še jaz, posebno v taki zadevi, ki mi ni nič mar," pravi hladno.

"Ako pa prav lepo prosim —" gospa Otilija počasi vstane in se mu približa, "in ako vam zato dam veliko darilo z obvestilom, ki je pravi povod mojega obiska?"

Gospa Otilija preneha ter ga pričakuječe gleda, kak vpliv so napravile nanj njene besede.

"Zelo sem radoveden, ako je sploh kako zanimanje, ki si ga vi domnevate," je njegov ume rjen odgovor.

"Ali vas obvestilo, da pogržen in obžalovan otrok se živi, ne bi zanimalo?" pravi gospa Otilija, vsako besedo posebno povdarjujoče ter mu ostro gleda v obraz.

"Deša!"

"Da, Dešo mislim živi! Videla sem jo kot plesalko na nekem majhnem odru."

Gospa Otilija opazi, kako nenavadno mirno je sprejel to novico. Ali ji mogoče ne verjame? Tako izgleda; kajti Ludvik jo samo gleda, kot bi dvomil nad njeno pametjo. Pri obvestilu, da njegova ljubljena Deša še živi in da je bila najdena, bi moral biti povsem drugačen.

"Zdi se mi, da mi ne verjameš. In vendar je tako! Prav gotovo! Torej poslušajte —"

Gospa Otilija obirno popisuje Dešin nastop.

"Zelo dobro je izgledala — seveda, samo lišpanje! Toda nikakor si ne morem misliti, da je Deša postala plesalka. Kje je mogla biti vsa ta leta tako skrita? Vse mi je tako nerazumljivo."

"A ko je ona umetnica v resnici Deša —"

"Bila je, Ludvik, prav gotovo," ga prekinje gospa Otilija, "kajti drugače tudi ne bi prevzela umetniškega imena Veša. Saj smo ji vendar rekli Veša; Hana si je izmislila to ime —"

Ne da bi se zmenil za njene besede, ponovi svoje prejšnje besede: "Ako je ona umetnica v resnici Deša, ste jo prav gotovo tudi pozdravili."

"Ne!"

"Zakaj ne? Tako ne morete z gotovostjo trditi, da ste videli Dešo —"

"Pa vendar je bila Deša! Toda Frida je bila proti temu. Deša je zelo ponosna! Pomislite, kabaretna umetnica!"

"Če Frida z ono umetnico ni hotela imeti nikakega opravka in mislite, da je izgubljena Deša — zakaj mi pa niste o tem ničesar sporočili? Saj vendar morate vedeti, koliko sem trpel zaradi tega otroka, kako sem jo iskal —"

(Dalje prihodnjaj.)

JUGOSLAVIJA

NAJHITREJŠA DIREKтна SLUŽBA

Odpravite se v svojo domovino po SOLČNI JUŽNI PROGI, ki je idealna pot. Njenega milega podnebnja in iskateljčih se voda se najlaže vsašita na ladjah Italian Line; ladjah, neprekosljivih v udobnostih in ugodnostih modernega oceanjskega plovila in posebno zgrajenih, da vam dajo vse izborne in užitek polne prednosti JUŽNE PROGE

R E X C. DI SAVOIA
Prekro v Genove — 31. Julija; 7. avg.; 21. avg.; 4. sep.; 11. sep.

SATURNIA VULCANIA
Naravnost v Jugoslavijo — 14. avg.; 28. avg.; 18. sep.; 6. okt.

Za podrobnosti in prostore vplakajte poslovalnega agenta ali v našem uradu: 624 FIFTH AVE., NEW YORK CITY

ITALIAN LINE

GOSTJE SO DOSPELI

V petek 16. julija ob Lovrenca gospoda s seboj, mladinska godba je prišla počastiti potniki, katere smo v Clevelan. doše goste pred župnišče, in da težko pričakovali: gospod dr. Franc Trdan in njegov spremljevalec šolski ravnatelj Julius Slapsak.

Veliko prijateljev se je zbralo na postaji, posebno pa je bila zastopana fara sv. Lovrenca s svojim voditeljem Rt. Rev. Omanom, kanonikom, na čigar vabilo se je tudi dr. Trdan odzval. Ž njima je dospel iz domovine tudi Jože Grdina, gl. tajnik Kulturnega vrta.

Rečem, da je bila to čava trojica na potovanju; večjih kratkočasnikov bi ne mogel zbrati skupaj.

Ze na postaji smo se jim morali smejeti. Naš vedno veselji dr. Trdan je takoj povedal par ribniških, da nas je spravil v dobro voljo in v smeh. Gospod ravnatelj je znal dobro zadeteti v debatah. V njihovi družbi bomo imeli kratak čas. Da bi je dalj časa ostali med nami. S postaje so vzeli farani sv.

Lovrencu gospoda s seboj, mladinska godba je prišla počastiti doše goste pred župnišče, in da težko pričakovali: gospod dr. Franc Trdan in njegov spremljevalec šolski ravnatelj Julius Slapsak.

Vodstvo Kulturnega vrta je zelo zadovoljno, ker so potniki dospeli pravočasno za veliki praznik, ko bo v nedeljo 25. julija odkrit spomenik Ivana Cankarja, kar se ni moglo zgoditi jeseni radi neugodnega vremena.

V imenu organizacije Kulturni vrt vabim vse, od blizu in daleč, da pridejo na to slavnost. Slavnost ima obširen in blag namen: prvič, je to da bomo pozivili naš spomin na domovino, drugič pa bomo tudi pripomogli k stavbi Kulturnega vrta, ki je eden največjih idealov za naš narodni življenj v Ameriki.

Takih prilik se ne dosti, radi tega je ne sme zamuditi nikdo, kdor le more biti navzoč.

Zahvaljujem se za darove,

JUGO SLOVANSKA KAT. JEDNOTA

Je najboljša in najpopularnejša slovenska podporni organizacija v Ameriki. Računa nizke assessmente in plačuje liberalne podpore za študij, ozdrav. nezdol. ali smrti. Imu 185 podpornih društev in šteje nad 30.000 članov v obeh oddelkih.

Za ustanovitev novega društva zadostuje 8 oseb.

Premoženje Nad Dva Miljona Dolarjev

Pišite za pojasnila na

GLAVNI URAD J. S. K. J. :: :: ELY, MINNESOTA

Važno za potovanje.

Kdor se namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vsi naše dolgotrajne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne prekrbiliti, da je potovanj. ugodno in hitro. Zato se za vas obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vas, bodisi predno za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedrjavljani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste prvi in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

poslane Kulturnemu vrtu. Imena bodo priobčena pozneje.

Vsem prijateljski pozdrav, posebno pa gostom, ki so dospeli med nas.

Anton Grdina.

JAVNA ZAHVALA

Prav iskreno se tem potom zahvaljujem za izkazano prijaznost in gostoljubnost ob priliki najinega obiska v New Yorku in Brooklynu, N. Y., in sicer: bratranecu moje žene, rojaku Frank Starihi, kateri nama je razkazal veliko zanimivosti velikanskega mesta New York, itd., kakor tudi nama je dal svoje stanovanje na razpolago; prav prisrčna hvala rojaku Mr. Frank Lovšinu, strojniku pri istu Glas Naroda, kateri naju je povabil na svoj lični dom, kjer sva bila zelo dobro postrežena, zakar prav iskrena hvala njegovi prijazni postrožljivosti ženi in materi. Nato naju je Mr. Lovšin peljal v Slovenski Narodni Dom na 253 Irvin Ave. Brooklyn, N. Y., kjer sva potem pričakala Frank Stariha. Slednji je bil namreč na delu. Da sva pa prišla ž njim v stik tako hitro, se morava prav lepo zahvaliti rojaku Mr. Anthony Svetu, zastopniku "Glasu Naroda", kateri je takoj telefonično pozval Stariha ter vse potrebno uredil za naš poznejši sestanek v S. N. D. Prišel je Mr. Svet, potem tudi sam v SND, kjer smo nato preživeli skupno par zelo veselih uric, katere nama bodo ostale za vedno v spominu. V Slovenskem Nar. Domu sva bila predstavljena tudi rojaku Mr. J. Petušku. Morava priznati, da sva se kar čudila, da je slednji kljub svojim sedmim križem, kakor nama je bilo povedano, še tako "fejst" fant, izbornen pevec ter poln humorja. V kratkem času se je potem razlegalo pri našem omizju krasno petje, kateremu so se pridružili potem še rojaki od sedesnih miz.

Naj se pripomni, da sva prišla v New York popolnoma nenaznanjena, zato je bilo svidenje s bratrancem Starihom tem prisrčneje, posebno se ker se nismo videli že okrog 20 let.

Torej se enkrat prav prisrčno hvala vsem skupaj. Tebi Frank in Tvojemu sinu pa želim najboljše srečo v bodočnosti. Kadar bo kateri iz med vas prišel v našo metropolo, naj naju zagotovo obišče na spodaj označenem naslovu, kar naju bo zelo veselilo. Skušala vam bova ustredi tudi midva po možnosti v vseh ozirih.

Iskren pozdrav!

Mr. & Mrs. Anton Vershay,
2641 So. Kostner Ave.
Chicago, Ill.

SMRTNA KOŠA

V Chisholm, Minn., je umrl Frank Petrič, star 36 let in rojen na Vrhniki.

GARANTIRANE STAROKRAJSKE KOŠE

MOTIKE in drugo orodje kakor tudi razno posteljno in pohištvo raspoložimo na vse kraje. Pišite po naš cenik še danes.

STEPHEN STONICH
Box 7256 CHISHOLM, MINN.

Za vsa pojasnila glede potnih listov, om in drugih podrobnosti obrnite na

POTNIŠKI ODDIEL "GLAS NARODA"
216 W. 18th St. New York

Počisto naj hito oni, ki nameravajo potovati mesec junja ali julija, kajti za ta dva meseca se na vseh parnikih stroje še vse kabine oddajo.

NEKAJ SPLOŠNIH POJASNIL GLEDE POTOVANJA V STARI KRAJ

Iz pisma, ki jih dobimo od rojakov, opazimo, da so še precej v nejasnosti glede potovanja. Večina onih, ki se hočejo pridružiti temu ali onemu izletu, misli, da se morajo v isto grupo tudi vrniti. To ni pravilno. Izlete se pripravi samo za tja in sicer zato, da imajo rojaki priliko potovati skupno tja in imajo s tem več zabave. Za nazaj si pa vsak sam uredi, kdaj je zanj najbolj pripravno. Vsaka karta velja za dve leti, pa še več, če je potrebno. Torej ima vsak izletnik cell dve leti časa za ostati v domovini. Dalje ni potrebno, da bi se vrnili s istim parnikom, ampak si sam izbere parnik, s katerim se hoče vrniti. Če je pa slučajno razlika v ceni, pa seveda dobi povrnjeno ali, obratno, doplača, če izbere parnik, na katerem stano vojnja več. Zahteva se samo, da izbere parnik od iste parobrodne družbe ko. Je bil parnik, s katerim je potoval tja.

Ameriški državljeni dobe potne liste za dve leti, ndrjavljani pa dobe potni list samo za eno leto, torej se morajo v tem času vrniti. Nedrjavljani morajo pa obenem imeti tudi povratno dovoljenje, ki se izda tudi samo za eno leto. Pa tudi ti potniki imajo priliko, da si svoje potne liste podaljšajo in ravnatko povratno dovoljenje, če imajo za to zadostne vzroke.

Vsi oni, ki so namenjeni letos potovati v stari kraj, naj si takoj zamarijo prostore, da ne bo prepozno. Za mesec junij in julij so še skoro vsi prostori oddani.

Na parnikih, ki so debele tiskani, se vrše izleti v domovino pod vodstvom izkušnega spremljevalca.

KRETANJE PARNIKOV - SHIP NEWS

23. Julija: EUROPA v BREMEN	26. avgusta: Ile de France v Havre Europa v Bremen
24. Julija: Saturnia v Trst Champlain v Havre	28. avgusta: Lafayette v Havre Saturnia v Trst
25. Julija: Washington v Havre Queen Mary v Cherbourg	1. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
29. Julija: Ile de France v Havre	3. septembra: De Grasse v Havre
31. Julija: Conte di Savoia v Genoa	4. septembra: Champlain v Havre Bremen v Bremen Rex v Genoa
3. avgusta: Bremen v Bremen	8. septembra: Queen Mary v Cherbourg
4. avgusta: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre	9. septembra: Paris v Havre
6. avgusta: De Grasse v Havre	11. septembra: Ile de France v Havre Beregaria v Cherbourg Europa v Bremen Conte di Savoia v Genoa
7. avgust: Rex v Genoa	15. septembra: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
10. avgusta: Europa v Bremen	18. septembra: Vulcania v Trst
11. avgusta: Queen Mary v Cherbourg	22. septembra: Queen Mary v Cherbourg Bremen v Bremen
14. avgusta: Vulcania v Trst Champlain v Havre	21. septembra: Lafayette v Havre De Grasse v Havre
18. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg	25. septembra: Champlain v Havre Rex v Genoa
19. avgusta: Bremen v Bremen	27. septembra: Paris v Havre
21. avgusta: Paris v Havre Conte di Savoia v Genoa Beregaria v Cherbourg	28. septembra: Europa v Bremen
24. avgusta: Roma v Genoa	29. septembra: Beregaria v Cherbourg Normandie v Havre
25. avgusta: Queen Mary v Cherbourg	

VAŽNO ZA NAROČNIKE.

Poleg naslova je potrebno do 10 dni imati plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino plačevati poravnati. Pošljite naročnino najavnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN KRATIK; ČE NE JIŠI PA ZA VAS NAROČE. ZATO OBIŠČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin	OHIO: Barberton, Frank Trona Cleveland, Anton Bobek, Chas. Harlinger, Jacob Rembl, John Slapnik Grand, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Kravac Youngstown, Anton Kikelj
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattis Walsenburg, M. J. Ravak	INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS: Chicago, J. Hevčič, J. Lukanich Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl. v. in Illinois) Joliet, Mary Bamblich La Salle, J. Spellich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, M. thias Waršek	INDIANA: Oregon City, Ore., J. Koblar
MARYLAND: Kittimiller, Fr. Vodopivec	PENNSYLVANIA: Bozomer, John Jevnikar Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brevovec Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupalik Export, Louis Zupančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Gomersburg, Frank Novak Homer City, Fr. Ferencchak Johnstown, John Polantz Krayn, Ant. Tauselj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Žust Pittsburgh in okolica, Philip Progar Phillip Progar Steelton, A. Hren Turtle Creek, Fr. Schiffrer West Newton, Joseph Jovan
MICHIGAN: Detroit, L. Plankar	WISCONSIN: Milwaukee, West Allis, Fr. Stoh Sheboygan, Joseph Kachel
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše Ely, Jos. J. Peabel Eveleth, Louis Gouše Gilbert, Louis Vesel Hibbing, Jol. J. Porke Virginia, Frank Hrvatic	WYOMING: Rock Springs, Louis Truher Diamondville, Joe Bolich Vsa zastopnika imajo potrdilo od svetlo, katere je prejel. Zastopnika tepla pripravljamo.
MONTANA: Roundup, M. M. Panjan Washoe, L. Champa	
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick	
NEW YORK: Gowanda, Karl Struška Little Falls, Franč. Žust	

STRAVA "GLAS NARODA"